

Озеров Валерій Юрійович,
магістр спеціальності «Менеджмент ЗЕД»
Науковий керівник: к.е.н., доц. Назарова Л. В.
Миколаївській національній університет
імені В. О. Сухомлинського

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Фондовий ринок виступає засобом мобілізації коштів для фінансового забезпечення розвитку економіки держави. Світовий досвід доводить, що причиною економічної, а нерідко й політичної кризи є слаборозвинений фінансовий сектор країни. Натомість фондовий ринок спроможний надати фінансові послуги особливої категорії, за допомогою яких можна швидше адаптуватися до негативних змін в економічному та політичному середовищі.

Роль фондової біржі у розвитку ринкової економіки полягає в тому, що її діяльність сприяє залученню тимчасово вільних грошових коштів шляхом випуску та продажу акцій, облігацій.

На сьогоднішній день кількість організаторів торгівлі в Україні, яким видано ліцензію на здійснення діяльності складає 10 бірж (ВАТ «Київська міжнародна фондова біржа», ПрАТ «Придніпровська фондова біржа», ПрАТ «Українська міжбанківська валютна біржа», ЗАТ «Українська фондова біржа», ЗАТ «Східно - Європейська фондова біржа», ПАТ «Українська біржа», ПрАТ «Фондова біржа «ІННЕКС», ПАТ «Фондова біржа «ПФТС», ПАТ «Фондова біржа «Перспектива»).

Фондовий ринок у 2011 році демонстрував позитивну динаміку, більшість показників вітчизняного ринку були прогнозованими та очікуваними. Так, у 2011 році обсяг торгів на ринку цінних паперів перевищив майже у 1,5 рази показник 2010 року і становив 2 171,10 млрд. грн., перевищивши таким чином обсяг ВВП країни на 854,50 млрд. грн. дивитись табл. 1 [1 с. 43].

Таблиця 1.

Обсяг торгів на ринку цінних паперів з 2009 по 2011 рр.

Рік	2009	2010	2011	Відхилення по роках 2011-2010	
				Абсолютне, млрд. грн.	Відносне, %
Обсяг торгів на ринку цінних паперів, млрд. грн.	1067,26	1541,38	2171,1	629,72	40,85
ВВП, млрд. грн.	913,35	1082,57	1316,6	234,03	21,62

Джерело: <http://nssmc.gov.ua/fund/analytics>

З табл. 1 можна зробити висновок, що обсяг торгів в 2011 році перевисав 2010 рік на 629.72 млрд. грн. або на 40.85%, відповідно і ВВП в 2011 році був більше ВВП 2010 року на 234.03 млрд. грн. або на 21.62%.

Загальновідомо, що головним завданням, яке повинен виконувати ринок цінних паперів, є, насамперед, забезпечення умов для залучення інвестицій. Тож обсяг залучених інвестицій в економіку України через інструменти фондового ринку у 2011 році сягнув 173,38 млрд. грн., що більше майже у 2 рази, ніж у 2010 році (2010 — 92,91 млрд. грн., 2009 — 137,10 млрд. грн.) [2]. Залучення інвестицій в економіку України через інструменти фондового ринку наведено в табл. 2.

Таблиця 2.

Залучення інвестицій в економіку України через інструменти фондового ринку у 2009 — 2011 роках, млрд. грн..

Рік	2009	2010	2011	Відхилення по роках 2011-2010	
				Абсолютне	Відносне, %
Залучені інвестиції, млрд. грн.	137,1	92,91	173,28	80,37	86,50

Джерело: <http://nssmc.gov.ua/fund/analytics>

Аналізуючи табл. 2. можна зробити висновок, що обсяг інвестицій в 2011 році зріс порівняно з 2010 роком на 80.37 млрд. грн. або на 86.50%,

За результатами торгів, обсяг біржових контрактів (договорів) з цінними паперами у 2011 році становив 235,44 млрд грн, що більше на 104,15 млрд грн у порівнянні з 2010 роком (131,29 млрд грн) табл. 3..

Таблиця 3.

Обсяг біржових контрактів (договорів) з цінними паперами у 2009 — 2011 роках, млрд. грн..

Рік	2009	2010	2011	Відхилення по роках 2011-2010	
				Абсолютне, млрд. грн.	Відносне, %
Обсяг біржових контрактів, млрд. грн.	36.01	131,29	235,44	104,15	79,33

Джерело: <http://nssmc.gov.ua/fund/analytics>

Аналіз табл.3 показав, що сума біржових контрактів у 2011 році була на 79.33% більше ніж у 2010 році.

Зростання обсягів торгів на фондовому ринку пояснюється збільшенням обсягів фінансових ресурсів, що інвестуються в цінні папери українських емітентів як вітчизняними, так і іноземними інвесторами, а також зростанням вартості цінних паперів емітентів, з якими укладались угоди [3].

Налагоджена діяльність фондових бірж дозволяє країнам інтегрувати в міжнародний ринковий простір, вирішувати питання щодо залучення додаткових ресурсів та стимулює загальнонаціональний розвиток країни за рахунок інвестицій.

Список використаної літератури:

1. Динаміка показників фондового ринку// Вісник Національного банку України, № 8 – 2010 с.- 43.
2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку - [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://nssmc.gov.ua/fund/info>.
3. Звіт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ssmc.gov.ua.